

# Fiskenäringens programförklaring för ett välmående Östersjön

Vår programförklaring för Östersjön utgår från principen om att kombinera ett välmående hav och starka bestånd med ett robust och klokt förvaltad svenskt fiske. Genom långsiktiga förutsättningar säkras Östersjön för kommande generationer.

Vårt program för Östersjön handlar om att hitta fungerade sätt att värna ett välmående hav, en fungerande svensk livsmedelsförsörjning och ett livskraftigt svenskt fiske. Genom att verka för att Östersjöns ekosystem förbättras, stärks det lokala kustnära fisket. Detta gör i sin tur att infrastrukturen för att en större andel av Östersjöfisken ska kunna landas och ätas i Sverige kan komma på plats.

## Vårt program för Östersjön utgår från vår vision

Vårt mål är ett fiske som är starkt, livskraftigt och en självklar del av Sveriges framtida livsmedelsförsörjning och som står stadigt på vetenskaplig grund. Vi vill se ett Sverige där fisken fångas på svenska kvoter, landas i våra hamnar och når ut i svenska hushåll.

Den svenska fiskenäringen kan och vill vara del i det arbete som pågår för att lösa utmaningarna i Östersjön. Syftet med ett samlat program är att fiskenäringen får långsiktiga förutsättningar att fortsätta bidra till svensk livsmedelsförsörjning.

## Grunden i vårt program för Östersjön

- **Klok förvaltning.** Forsiktigt sätta fiskekvoter baserad på vetenskaplig grund som säkrar starka bestånd.
- **Fler äter fisk.** Mer svensk fisk på tallriken i hela landet.
- **Stärka livsmedelsberedskapen.** Ett fiske som fungerar i vardag såväl som i kris.
- **Säkerhet och arbetsmiljö.** Trygg arbetsmiljö på moderna små och stora båtar.
- **Investeringar i infrastruktur och beredning.** En svensk beredningsindustri där kalkylen går ihop.
- **Miljö.** Utvecklad forskning och rådgivning.
- **Livskraftigt kustfiske.** Lokalt fiske med rätt förutsättningar för framtiden.

## Fiskenäringen vill vara en del av Östersjöns framtid

Den svenska fiskenäringen är unik, med små familjeföretag och majoriteten små båtar. Kunskap går i arv och svenska fiskare vill fiska på ett sätt som tillåter att näringen fortsätter finnas i generationer framåt. För oss är det långsiktighet på riktigt.

### **Klok förvaltning**

Vi verkar för långsiktig hållbar förvaltning med grund i forskningen. Lägre kvoter ger bättre effekt på uppbyggnaden av bestånden än lokala fiskestopp och stängda områden, samtidigt som fisket, beredningen och kustsamhällena får förutsättningar att fortsätta finnas och verka.

- Kvoter ska sättas på den lägsta nivån i enlighet med ICES rådgivning.
- Stötta och säkerställa att Sverige driver en restriktiv linje i EU-förhandlingar om kvotnivåer.
- Föra dialog med de organisationer som är våra motsvarigheter i våra grannländer ska driva samma linje.
- Arbeta för att fiskenäringens europeiska samverkansorganisation driver samma linje.
- Verka för stabila kvoter över år, även om det innebär att de sätts på en lägre nivå än i genomsnitt.
- Fortsatt industrifiske under återuppbyggnaden av bestånden, i linje med forskningens rekommendationer.

### **Fler äter fisk**

Vi vill att fler ska äta svensk fisk. På så sätt får våra svenska fiskare möjlighet att i större utsträckning fiske för humankonsumtion. Offentliga aktörer, konsumenter, livsmedelsgrossister och butiker behöver bestämma sig för att stötta den lokala fisken om det lokala kustnära fisket i Östersjön ska kunna överleva. Under året har vi exempelvis lanserat en skalbar samverkansmodell för kommuner som vill servera fisk fångad i kommunen.

- Lansera bredare samverkansmodell mellan kommun och fiskare för att servera lokalt fiskad fisk på äldreboenden och i skola. Pilotprojekt pågår idag på Tjörn och vi vill ta detta till östkusten också.
- Inleda dialog för att bana vägen till en framtida MSC-märkning av svensk Östersjöfisk.

- Växla upp insatserna för att öka kunskapsläget om svensk fisk.

### **Stärka livsmedelsberedskapen**

I en tid när kriser avlöser varandra i vår omvärld behöver Sverige säkra en fungerande livsmedelsförsörjning. Svensk fisk har räddat Sverige genom många kriser och behöver förutsättningar att kunna göra det även framåt.

Östersjöfisket är förutsättningen för att nå målen i livsmedelsstrategin. Utan fisket förlorar vi en viktig del i Sveriges förmåga till självförsörjning av protein.

- Säkerställa en livskraftig fiskeflotta med moderna båtar som klarar kompetensförsörjning över tid.
- Den svenska fiskenäringen ska få rätt förutsättningar att bidra till att målen för fiskprotein i livsmedelsstrategin nås.
- Förutsättningar för att landa och lossa de volymer fisk för humankonsumtion som krävs.

*"Vårt yttersta mål är att fiska på ett sätt som bidrar både till Östersjöns utveckling och till att säkra en hållbar svensk livsmedelsförsörjning. Genom att ta ansvar för vår närings långsiktiga påverkan bidrar vi till en långsiktigt hållbar fiskenäring." Anna-Karin Trixe, VD Vi Svenska Fiskare*

### **Säkerhet och arbetsmiljö**

Vi vill se gemensamma initiativ för god arbetsmiljö och säkerhet till havs. Arbetsmiljön på de båtar som används inom det småskaliga kustnära fisket är generellt förknippad med stora risker. De små båtarna är känsliga för oväder och andra problem ute på havet. Små båtar

har också knappa ekonomiska marginaler gör det svårt att bekosta säkerhetsutrustning. Därför arbetar Vi Svenska Fiskare med ett säkerhetspaket, där vi hoppas att berörda myndigheter också kan bidra.

- Höja storleksgränsen för kustkvotsbåtar höjs från 12 till 15 meter.
- Främja ökad samverkan med myndigheter kring vårt säkerhetspaket.

### **Investeringar i infrastruktur och beredning**

Vi vill investera i infrastruktur för produktion och konsumtion av Östersjöfisk i Sverige. Våra medlemmar är beredda att landa mer fisk för humankonsumtion i Sverige och tillsammans med andra parter investera för att möjliggöra en fungerande beredningsinfrastruktur. I samverkan med myndigheter, kommuner och andra intressenter vill vi arbeta för öka efterfrågan och därmed förutsättningarna för att investera.

- Vi är redo att investera i landning och beredning i Sverige. Därför har vi initierat diskussioner med aktörer i hela värdekedjan för att gemensamt investera i svensk beredningsindustri.

### **Miljö**

Mycket återstår att göra för att Östersjön ska bli ett välmående hav. Eftersom utmaningarna är komplexa, är lösningen inte enkel. Klimatförändringar, övergödning, miljögifter och andra faktorer har alla en negativ påverkan. Vi Svenska Fiskare vill vara en del av

lösningen och göra det vi kan för att bidra till att vända utvecklingen, där vi kan. Parallellt krävs kraftfulla åtgärder kopplade till Östersjöns utmaningar, inte minst vad gäller miljö och klimat.

- Säkerställa att ICES rådgivning följs och utgår från ökad transparens och en ekosystemansats.
- Bidra till att ICES råd förbättras genom uppskalning och vidareutveckling av datainsamling för och tillämpning av flerartsmodeller, där fiskebåtar kan bidra genom datainsamling.
- Investera i moderna och mer bränsl-effektiva fartyg, med lägre bränsleförbrukning per kilo fisk.
- Riktade förvaltningsåtgärder mot säl och skarv för att värna hela ekosystemet.

### **Livskraftigt kustfiske**

Vi vill undanröja hinder för lokalt fiske för humankonsumtion. Rätt förutsättningar för att stärka det lokala kustnära fisket behöver komma på plats. Den trålgräns som föreslagits drabbar det lokala kustfisket när deras möjlighet att fiska begränsas kraftigt. Om trålgränsen skulle flyttas ut längs hela Östersjökusten är risken överhängande att största delen av det lokala kustfisket försvinner. Det innebär även att beredningsindustrin i Skåne och Blekinge skulle stänga.

- Slopad trålgräns, dvs att nuvarande försök inte permanenteras eller utökas.